

Άρειος Πάγος 296/1972, Ολομ.(1)

Πηγή: Δ.Ε.Ν. 28/72 σελ. 503, ΝοΒ 20/72 σελ. 1042

Περίληψη: Ευθύνη προς αποζημίωσιν εξ εργατικού ατυχήματος. - Ο κύριος του έργου, εφ' όσον δεν ασκεί επιχείρησιν, ευθύνεται όταν ούτος εμίσθωσε τας εργασίας του παθόντος εργάτου, τελών εν εργασιακώ δεσμώ μετ' αυτού, άλλως ευθύνεται μόνος ο εργολάβος, όστις ετέλει εν εργασιακή σχέσει μετά του παθόντος. - Μη ευθύνη εργοδότη αναθέσαντος την ανόρυξιν φρέατος εις εργολάβον, χρησιμοποιήσαντα εις το έργον εργάτην παθόντα εργατικόν ατύχημα.

Απόφαση Δικαστηρίου

Εισηγητής: ΑΝΤ. ΚΟΖΥΡΗΣ

Δικηγόροι: Γ. Φίλιππας, Αλ. Σακελλαρόπουλος

Κατά μεν το άρθρον 1 του διά του β.δ. της 24.7/25.8.1920 κωδ. ν. 551 "περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων", διατηρηθέντος εν ισχύϊ και μετά την εισαγωγήν του Αστικού Κώδικος, κατ' άρθρον 38 του Εισαγωγικού αυτού νόμου, εν περιπτώσει ατυχήματος εκ βιαίου συμβάντος, επελθόντος εν τη εργασία, παρέχεται εις τα, κατά τας διατάξεις του παρόντος, δικαιούμενα πρόσωπα, δικαίωμα αποζημιώσεως απέναντι του κυρίου της επιχείρησεως. Κατά δε το ακολουθούν άρθρον 2 του αυτού νόμου εις την κατά το άρθρον 1 αποζημίωσιν υποχρεούνται οι εργοδότηι οικοδομικών και άλλων τεχνικών έργων, ως και οι κύριοι επιχειρήσεων διεξαγομένων εις τας ειδικώς αναφερομένας εργασίας. Το δε δημόσιον, ως και παν εν γένει νομικόν πρόσωπον, υποχρεούνται εφ' όσον απασχολούν απ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους εις εργασίας ή επιχειρήσεις περι ων το εδ. 1 του άρθρου τούτου. Εξ άλλου κατά το άρθρον 8 του ανωτέρω νόμου εις τας κατά το άρθρον 2 εργασίας και επιβάν εργασις, καθ' ας μεσολαβούσιν εργολάβοι ή υπεργολάβοι, ή κατά το άρθρον 1 αποζημιώσιν εξαιρουμένου μόνον του δημοσίου, βαρύνει αλληλεγγύως, μετά του κυρίου της επιχείρησεως, τον υπεργολότην ή υπεργολάβον, δικαιούμενου του καταβαλόντος εις αναγωγήν κατά τας διατάξεις του Αστικού Δικαίου. Εκ του συνδυασμού και της αλληλουχίας των διατάξεων τούτων προκύπτει σαφώς ότι, προκειμένου περί εκτελέσεως οικοδομικών και άλλων τεχνικών έργων, εν οίς προφανώς και η ανόρυξις φρέατος, ο κύριος του έργου, ήτοι εκείνος εις ον αφορά και προς το συμφέρον του οποίου εκτελείται τούτο, ευθύνεται διά παν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας συμβάν ατύχημα, μόνον εφ' όσον ούτος είναι ο μισθώσας τας εργασίας του παθόντος εργάτου, τελών ούτω εν εργασιακώ μετ' αυτού, δεσμώ. Εις ην όμως περίπτωσιν, ο απλούς κύριος του οικοδομικού ή άλλου τεχνικού έργου, χωρίς να ασκή επιχείρησιν, ανέθηκε την εκτέλεσιν αυτού εις άλλο πρόσωπον εργολαβικώς, άνευ ουδεμιάς ιδικής του αναμίξεως, ο δε παθών εργάτης μόνον μετά του τελευταίου τούτου, ήτοι του εργολάβου, ετέλει εν εργασιακή σχέσει, ως προσλαβόντος αυτόν, τότε, κατά την έννοιαν του νόμου, η ευθύνη προς αποζημίωσιν επιπίπτει αποκλειστικώς επί του εργολάβου, άτε μόνου τούτου θεωρουμένου ως άμέσου εργοδότη. Όθεν, εν προκειμένω, δεχθέν το Εφετεϊον, κατ' ανέλεγκτον κρίσιν, και δι' επικυρώσεως της πρωτοδικου αποφάσεως, ότι εις εκτελούμενον τεχνικόν έργον, όπερ ο μη ασκών επιχείρησιν αναιρεσειών είχαν αναθέσει εργολαβικώς εις έτερον (ανόρυξις φρέατος), ο αναιρεσίβλητος ενάγων, έχων προσληφθή εν τη εργασία υπό του εργολάβου υποστάς δε ατύχημα εδικαιούτο αποζημιώσεως, ου μόνον παρά του εκτελούντος αυτό εργολάβου, αλλά και αλληλεγγύως παρά τούτου, ως κυρίου απλώς του έργου, και μετά ταύτα, δι' απορρίψεως της ενστάσεως του αναιρεσειόντος, περί ελλείψεως παθητικής νομιμοποιήσεως της αγωγής, εφ' όσον αύτη κατ' αυτού στρέφεται, κρίναν βάσιμον την αγωγήν ταύτην και ως προς τούτον, ως αρκούσης μόνης της ιδιότητος αυτού, ως κυρίου του έργου, όπως θεμελιώση δικαίωμα αποζημιώσεως δυνάμει του ρηθέντος νόμου ψευδώς, ούτω σκεψάμενον, τον ουσιαστικόν νόμον, ηρμήνευσε και εφήρμοσε και αναιρετέαν την απόφασίν του κατέστησε, κατά τον εκ του άρθρου 577 § 1 (ήδη 559) Κ. Πολ. Δικονομίας βάσιμον λόγον αναιρέσεως τον, εις την Ολομέλειαν, διά της υπ' αριθ. 666/71 αποφάσεως του Βου Τμήματος, παραπεμφθέντα, ως γενικωτέρου ενδιαφέροντος. Αναιρουμένης δε της αποφάσεως των εφετών, είναι παραπεμπτέα η υπόθεσις ενώπιον του τρίτου τμήματος προς περαιτέρω επί της ουσίας και επί της δαπάνης κρίσιν. (Αναιρεί την 1195/71 Εφ. Αθηνών).

(1) Μετά την 666/1971 Β' Τμ.